

Základný prehľad korporátnych akcií v Patria Finance

Čo sú korporátne akcie?

Ako korporátne akcie sa v investičnej terminológii označujú dôležité udalosti v živote firiem, ktoré majú zásadný vplyv na ich akcionárov, môžu predznamenať budúci vývoj ceny akcií, často ovplyvňujú štruktúru spoločnosti a majú vplyv aj na jej budúce hospodárske výsledky. Pre investorov sú to teda zásadné udalosti, ktoré by mali sledovať, a ktorým by mali čo najlepšie rozumieť.

Väčšina korporátnych akcií sa deje na základe rozhodnutia predstavenstva spoločnosti, niektoré sú následne schvaľované valným zhromaždením.

O väčšine korporátnych akcií prebiehajúcich u nimi držaných akcií sú klienti Patria Finance a.s. (ďalej iba Patria) informovaní informačným e-mailom s detailným popisom danej korporátnej akcie v rozsahu, v akom sú Patrii informácie poskytované od depozitára alebo custodiana. Detailné informácie o danej korporátnej akcii klienti taktiež nájdu v obchodnej aplikácii **WebTrader** v sekcii **Portfólio/Moje dividendy/Korporátne akcie** (4. stĺpec v tabuľke pri príslušnej akcii).

Pokiaľ si klienti neprajú zasielať informácie o korporátnych akciách emailom, môžu si v nastavení svojho účtu v obchodnej aplikácii **WebTrader** zvoliť vylúčenie zo zasielania týchto emailov. Nastavenie nájdete v sekcii **Môj profil/Nastavenie/Nastavenie korporátnych akcií**. Pretože sa ale často jedná o veľmi dôležité informácie, odporúčame si zasielanie emailov o korporátnych akciách ponechať aktívne. **Aplikácia WebTrader 2.0 nemusí obsahovať funkcie týkajúce sa informácií o korporátnych akciách alebo ich môže obsahovať v iných sekciách.**

Základné delenie korporátnych akcií

Korporátne akcie sa dajú rozdeliť podľa toho, či má investor na výber sa danej korporátnej akcie zúčastniť alebo sa jej zúčastňuje povinne z titulu toho, že danú akciu vlastní. Týmto spôsobom teda môžeme korporátne akcie deliť na akcie mandatórne, mandatórne s voľbou a akcie dobrovoľné.

1. Mandatórne (povinné, nútené)

Ide o korporátne akcie, ktoré sa stanú, či už investor chce alebo nechce a na ich priebeh nemá žiadny vplyv. Zároveň nie je vyžadované, aby na ne akokoľvek reagoval. Týmto akciami sú najmä:

- ♦ **Hotovostná dividenda (cash dividend)** – jedná sa o najčastejšiu korporátnu akciu. Klientovi je na jeho obchodný účet v Patrii vyplatená dividenda v hotovosti. Prehľad vyplatených dividend nájde klient v obchodnej aplikácii **WebTrader** v

sekcii **Obchodovanie/História aktivity/Typ prehľadu (Cash flow)/Druh platby (Dividendy)** s príznakom „Výplata dividendy“. V podkladoch pre daňové priznanie v sekcii **Môj Profil/Podklady pre daňové priznanie** nájde vyplatené dividendy v kategórii **Príjmy z kapitálového majetku podľa § 8 zákona o dani z príjmu** v reporte „**Dividendy**“.

- ♦ **Distribúcia kapitálu (capital distribution)** – pri tejto korporátnej akcii je klientovi do jeho portfólia podľa objemu držaných cenných papierov vložená hotovosť. Na rozdiel od výplaty hotovostnej dividendy je táto akcia v prehľade Cash flow v obchodnej aplikácii **WebTrader** označená ako „**Korporátna akcia – vklad**“. V podkladoch pre daňové priznanie v sekcii **Môj Profil/Podklady pre daňové priznanie** nájde tieto vklady v kategórii **Ostatné príjmy podľa §10 zákona o dani z príjmu** v reporte „**Výpis vkladov peňazí z korporátnych akcií**“.
- ♦ **Zmena obchodného názvu/tickera/ISINu spoločnosti** – tieto korporátne akcie klientom spravidla Patria finance neoznamuje, pretože nemajú na cenu akcií prakticky žiadny vplyv a od klientov nie je vyžadovaná žiadna súčinnosť. Táto korporátna akcia sa v portfóliu klienta prejaví iba tak, že je pôvodný názov cenného papiera nahradený názvom novým, to isté platí spravidla o tickerovi a ISINe.
- ♦ **Zlúčenie (merger, akvizícia)** – pri týchto korporátnych akciách dochádza k zlúčeniu dvoch podobne veľkých spoločností do jednej, kedy vzniká úplne nová spoločnosť (merger) alebo k situácii, keď väčšia spoločnosť ovládne spoločnosť menšiu, menšia spoločnosť zaniká a naďalej spoločne existujú pod pôvodným názvom väčšej spoločnosti (akvizície). Klientom sú v týchto prípadoch spravidla nahradené cenné papiere pôvodnej spoločnosti za cenné papiere spoločnosti novej v určitom pomere. V niektorých prípadoch však nie sú pripísané nové akcie, ale klientom je za akcie odštiepenej spoločnosti vyplatená hotovosť (tzv. **cash merger**). V takom prípade je hotovosť pripísaná s označením „**Korporátna akcia – vklad**“.
- ♦ **Odštiepenie (spin-off)** – v rámci tejto korporátnej akcie dochádza k odštiepeniu časti firmy. Investorovi sú spravidla na jeho obchodný účet nahrané nové akcie novo vzniknutej firmy a hodnota akcií pôvodnej firmy spravidla klesne o hodnotu jej odštiepenej časti.
- ♦ **Štiepenie akcií (split)** – k tejto korporátnej akcii spravidla firmy pristupujú preto, že sa cena ich akcií postupom času zvýšila natoľko, že je už príliš vysoká pre retailových investorov. Cieľom je teda cenu akcie znížiť a zvýšiť tak jej atraktivitu pre drobných investorov a zároveň jej likviditu na trhu. Po štiepení sa zníži cena akcie a zodpovedajúcim spôsobom sa navýši počet týchto akcií na trhu. Trhová kapitalizácia spoločnosti pritom zostane nezmenená. Klientovi sa teda zodpovedajúcim spôsobom navýši počet akcií v portfóliu s proporcionálne nižšou cenou.
- ♦ **Reverzné štiepenie akcií (reverzný split)** – opačným prípadom oproti štiepeniu akcií je reverzné štiepenie. To nastáva vo chvíli, keď je cena akcie naopak príliš

nízka a spoločnosť sa rozhodne (alebo je k tomu donútená okolnosťami) navýšiť cenu akcie a znížiť zodpovedajúcim spôsobom počet vydaných akcií. Trhová kapitalizácia, ako v predchádzajúcom prípade, zostáva rovnaká. K reverznému štiepeniu môžu firmy pristupovať kvôli tomu, že im vďaka nízkej cene hrozí vyradenie z obchodovania na hlavnom parkete danej burzy. Táto korporátna akcia nie je investormi spravidla hodnotená pozitívne a býva často varovným signálom. V portfóliu klienta dôjde k zníženiu počtu týchto akcií so zodpovedajúcim navýšením ceny za akciu.

2. Mandatórne (povinné, nútené) s možnosťou voľby

Pri týchto korporátnych akciách má klient na výber z viacerých možností, akým spôsobom sa danej korporátnej akcie zúčastníť.

- ♦ **Opčná dividenda (dividend option)** – pri tejto korporátnej akcii má klient na výber, či využiť vyplatenie dividendy v hotovosti (väčšinou defaultná možnosť) alebo si môže zvoliť vyplatenie dividendy vo forme akcií danej spoločnosti. Klienti si môžu v obchodnej aplikácii **WebTrader** v sekcii **Môj profil/Nastavenie/Nastavenie korporátnych akcií** zvoliť, akým spôsobom má byť k týmto korporátnym akciám pristupované, teda či si klient praje pri týchto korporátnych akciách vyplácať dividendu v hotovosti alebo vo forme akcií. Táto voľba sa potom bude pri týchto korporátnych akciách automaticky uplatňovať, pokiaľ klient nezvolí inak. Pokiaľ by klient chcel pri konkrétnej akcii zmeniť možnosť výplaty dividendy, ale ponechať defaultné nastavenia, môže tak urobiť pri danej akcii v obchodnej aplikácii **WebTrader** v sekcii **Portfólio/Moje dividendy/Korporátne akcie** (4. stĺpec v tabuľke pri príslušnej akcii).
- ♦ **Reinvestícia dividend (dividend reinvestment)** – táto korporátna akcia je veľmi podobná akcii opčná dividenda. Klient má opäť na výber vyplatenia dividend buď v hotovosti alebo jej reinvestície do cenných papierov danej spoločnosti. V niektorých prípadoch nie je pri tejto korporátnej akcii však dopredu známy pomer pripísania akcií, pretože emitent najprv zhromaždí požiadavky klientov na emisiu nových akcií a následne akcie za túto hotovosť nakúpi.

3. Dobrovoľné

Poslednou kategóriou korporátnych akcií sú akcie dobrovoľné. Oproti predchádzajúcim dvom kategóriám je na klientovi, či sa danej korporátnej akcie bude alebo nebude chcieť zúčastniť. Pri nahraní týchto korporátnych akcií do aplikácie **WebTrader** je prednastavená voľba „Žiadna akcia“, pretože Patria nemôže predvídať za klienta, aké kroky chce podniknúť.

- ♦ **Úpis akcií (right issue)** – ide o ponuku emitenta na úpis nových akcií za spravidla výhodnejšiu cenu, než je aktuálna trhová cena. Klientovi sú v obchodnej aplikácii **WebTrader** do jeho portfólia nahrané práva (buď obchodovateľné alebo neobchodovateľné) na úpis nových akcií. Pokiaľ ide o práva neobchodovateľné, klient má dve možnosti. Korporátnej akcie sa nezúčastniť, v tej chvíli nemusí nič robiť, o všetko sa postará defaultná voľba „Žiadna akcia“, alebo sa akcie zúčastniť, v tej chvíli je potrebné, aby v obchodnej aplikácii **WebTrader** v sekcii **Portfólio/Moje dividendy/Korporátne akcie** (4. stĺpec v tabuľke pri príslušnej

akcii) cez kliknutie „Úpis akcií“ zvolil možnosť „Uplatnenie“. Aby sa takáto operácia vykonala, musí mať klient k danému obchodnému dňu, ktorý je v detaile korporátnej akcie špecifikovaný, na účte dostatok prostriedkov v danej mene, alebo v prípade, že nemá dostatok prostriedkov v danej mene, musí mať dostatok prostriedkov v inej mene a mať povolenú voľbu **Automatickej menovej konverzie (Môj profil/Nastavenie /Produkty a oprávnenia/Automatická menová konverzia – Aktívna)**.

Pokiaľ sa jedná o práva obchodovateľné, má klient ešte ďalšie dve možnosti. Môže dané práva predať za aktuálnu trhovú cenu v obchodnej aplikácii **WebTrader** v sekcii **Portfólio** cez tlačidlo **P** pri danom práve (väčšinou nazvané názvom danej akcie so slovom RIGHT). Klient sa ale môže aj rozhodnúť upísať viac akcií, než na čo ho oprávňujú ním vlastnené práva. V tom prípade môže na trhu práva dokúpiť za aktuálnu trhovú cenu cez tlačidlo **N** a potom uplatniť ako pôvodne nahrané, tak novo nadobudnuté práva naraz v obchodnej aplikácii **WebTrader** v sekcii **Portfólio/Moje dividendy/Korporátne akcie** (4. stĺpec v tabuľke pri príslušnej akcii) cez kliknutie „Úpis akcií“ zvolí možnosť „Uplatnenie“.

U obchodovateľných práv teda hrozí jedno riziko. **Pokiaľ klient nevykoná v stanovenej lehote žiadnu akciu, teda ani neuplatní právo upísať nové akcie, ani práva nepredá, hodnota práv mu po stanovenej dobe prepadne.**

- ♦ **Odkup akcií (buyback tender offer/repurchase offer)** – pri tejto korporátnej akcii ponúka emitent či tretia strana odkup cenného papiera za spravidla výhodnejšiu cenu, než je jeho aktuálna trhovú cenu. Ako aj pri všetkých ostatných korporátnych akciách, klient sa jej môže zúčastniť cez obchodnú aplikáciu **WebTrader** v sekcii **Portfólio/Moje dividendy/Korporátne akcie**.
- ♦ **Výmena cenných papierov (exchange offer)** – v rámci tejto korporátnej akcie ponúka emitent alebo tretia strana investorovi výmenu existujúcich cenných papierov za iné cenné papiere či za hotovosť alebo kombináciu oboch. Každá takáto korporátna akcia je unikát a treba starostlivo čítať, čo sa investorovi v rámci danej korporátnej akcie ponúka.

Záverom

Okrem vyššie popísaných sa môžu vyskytnúť aj ďalšie korporátne akcie, ktoré ale nie sú také časté. Niektoré vznikajú ich kombináciou, takže často platí, že čo korporátna akcia, to originál. Patria Finance robí všetko pre to, aby jej klienti dostali ku každej korporátnej akcii všetky potrebné informácie. Aj tak sa ale môže stať, že z informačného e-mailu či z textácie pri konkrétnej korporátnej akcii v aplikácii **WebTrader** nie je na prvý pohľad jasné, ako sa má klient zachovať. Pokiaľ budete mať akékoľvek nejasnosti či otázky, môžete nás kontaktovať telefonicky v pracovné dni od 9 h do 17 h na linke VIP Customer care **221 424 142** alebo e-mailom na adrese patria@patria.cz.